

Sygn. akt VII U 790/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy L. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres

na skutek odwołania L. M. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 19 marca 2015 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala L. M. (1) prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2015 roku do 28 lutego 2017 roku.

Sygn. akt VII U 790/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 marca 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 z zm.), odmówił L. M. (2) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS nie uznała ubezpieczonego za osobę niezdolną do pracy (decyzja – k. 104 akt rentowych).

W odwołaniu L. M. (2) nie zgodził się z rozstrzygnięciem odmawiającym prawa do renty, wnosząc o zmianę decyzji w całości i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazał na pogarszający się stan jego zdrowia. (odwołanie – k. 2 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

L. M. (2) w dniu 21 stycznia 2015 roku złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony był uprzednio uprawniony do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 08 marca 2010r. (k.48ar), następnie od 01.01.2011r. do dnia 28 lutego 2015 roku z tytułu całkowitej niezdolności

do pracy. (k.82ar) Legitymuje się wykształceniem zawodowym, z zawodu jest tokarzem, ostatnio wykonywał pracę elektromontera.

W związku z rozpoznaniem wniosku lekarz orzecznik ZUS dokonał oceny niezdolności do pracy ubezpieczonego i w orzeczeniu z dnia 10 lutego 2015 roku uznał wnioskodawcę za częściowo niezdolnego do pracy, stwierdzając, że niezdolność trwa nadal, jednocześnie określając przewidywany okres trwania ustalonej niezdolności do pracy do dnia 28 lutego 2018 roku. Orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu bezpośredniego badania wnioskodawcy i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej. (k.97ar)

W stosunku do powyższego orzeczenia lekarza orzecznika Główny Lekarz Orzecznik zgłosił zarzut jego wadliwości i przekazał sprawę do rozpatrzenia komisji lekarskiej, (k.98ar) która w orzeczeniu z dnia 13 marca 2015 roku nie podzieliła ustaleń wskazanego lekarza i nie uznała wnioskodawcy za osobę niezdolną do pracy. Przedmiotowe orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu bezpośredniego badania wnioskodawcy i i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, tj. dokumentacji będącej przedmiotem analizy lekarza orzecznika oraz dodatkowo dokumentacji z poradni neurologicznej. W oparciu o powołane orzeczenie Komisji organ rentowy wydał w dniu 19 marca 2015 roku zaskarżoną decyzję (okoliczności bezsporne). Wnioskodawcy nie wypłacano renty od 01.03.2015r.

Celem zbadania zasadności odwołania i prawidłowości wydanej decyzji Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych o specjalności z zakresu kardiologii, neurologii i chirurgii naczyniowej. (postanowienie - k. 5 a.s.).

Sąd ustalił, że L. M. (2), obecnie mający (...)lat był leczony w Poradni Neurologicznej w P. z powodu nawracających zespołów bólowo-korzeniowych kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych oraz zawrotów głowy. Nie wymagał w ostatnich latach leczenia szpitalnego z tego powodu i nie był hospitalizowany w oddziale neurologicznym. Korzystał ze świadczenia rehabilitacyjnego i okresowo zabiegów rehabilitacyjnych. Biegli ustalili, że cierpi na przewlekły zespół bólowo- korzeniowy kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego w przebiegu zaawansowanej choroby zwyrodnieniowej i wielopoziomowej dyskopatii lędźwiowej, zmiany najprawdopodobniej o charakterze naczyniopochodnym w prawej półkuli mózgu, stan po przebytej zakrzepicy żyłnej kończyny dolnej lewej w 2008 roku, stan po operacji przepukliny pachwinowej w maju 2014 roku, nadciśnienie tętnicze łagodne. Wykonane badanie MRI kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego z 1.06.2015 roku wykazało zmiany zwyrodnieniowe - wytwórcze i cechy wielopoziomowych wypuklin jąder miażdżystych w odcinku lędźwiowym, z uciskiem worka oponowego i zwężeniem kanału kręgowego. Ześlizg I/II stopnia, na poziomie L5/ S 1, z masywną przepukliną, dużą impresją worka oponowego i dysko i osteogenną krytyczną stenozą otworu m-k z obustronnym uciskiem nerwów rdzeniowych. Nie stwierdzono zmian ogniskowych w rdzeniu.

Wykonane badanie USG Dopplera tętnic domózgowych było w normie.

Badanie MRI głowy wykonywane 31.03.2015 roku wykazało zmiany najprawdopodobniej o charakterze naczyniopochodnym w prawej półkuli mózgu. W trakcie badania przez biegłych zgłaszał bóle kręgosłupa głównie przy pochylaniu, dźwiganiu ciężarów , drętwienie palców kończyn, marznięcie rąk i nóg, zawroty głowy przy nagłej zmianie pozycji ciała i wysokich temperaturach powietrza. W badaniu neurologicznym opiniowany prezentował logiczny kontakt, prawidłową orientację auto- i allopsychiczną. Ruchy odcinka kręgosłupa L-S z miernego stopnia bólowym ograniczeniem ruchomości. Stwierdzono zaznaczone objawy korzeniowe Lassequ'a obustronnie, dodatni objaw korzeniowy M. po stronie lewej. Chód symetryczny, samodzielny, wydolny.

W ocenie biegłej neurolog stwierdzone schorzenia, wymagają dalszego leczenia i rehabilitacji i powodują częściową niezdolność do pracy opiniowanego biorąc pod uwagę ogólny stan organizmu, jego kwalifikacje zawodowe oraz opisywane istotne zmiany w badaniu neuroobrazującym MRI kręgosłupa, z zastrzeżeniem pracy wymagającej ciężkich wysiłków fizycznych i złych warunków atmosferycznych, co jest zgodne z ustaleniem lekarza Orzecznika ZUS. Zastosowane leczenie i rehabilitacja pozwoliły na uzyskanie częściowej poprawy stanu zdrowia opiniowanego, co zostało też stwierdzone badaniem Komisji Lekarskiej ZUS, jak też w obecnych badaniach biegłego neurologa.

Biegła neurolog nie stwierdziła jednak naruszenia sprawności organizmu opiniowanego w stopniu sprowadzającym całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej i braku niezdolności do samodzielnej egzystencji, w tym po dniu 28.02.2015 roku.

W ocenie biegłego kardiologa u opiniowanego nadciśnienie tętnicze łagodne nie sprowadza niezdolności do pracy.

W oparciu o powyższe biegła neurolog stwierdziła, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy od 01.03.2015r. do 28.02.2017r. (opinia k. 14 -15as)

Biegły sądowy w zakresie chirurgii naczyń ustalił u wnioskodawcy stan po zakrzepicy żyłnej lewej kończyny dolnej i mikrozatorowości płucnej, przewlekłą niewydolność żylną kończyn dolnych. Zdaniem biegłego, wyrażonego w opinii z 12.10.2015r. obecnie brak niezdolności do pracy z przyczyn naczyniowych. W razie nasilania się zawrotów głowy lub występowania sekundowych utrat przytomności wskazane jest wykonanie aktualnego badania USG tętnic szyjnych i ponownego badania przez chirurga naczyniowego i neurologa. (opinia k. 25as)

Do opinii biegłych zastrzeżenia wniósł organ rentowy. (k.32-33as) Kwestionując opinię neurologa domagał się jej uzupełnienia poprzez wypowiedzenie się do zgłoszonych uwag.

Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego neurologa, którego zobowiązał do ponownego zapoznania się ze zgromadzoną dokumentacją medyczną wnioskodawcy oraz zastrzeżeniami organu rentowego i odniesienia się do zgłoszonych zastrzeżeń.

Biegła neurolog w opinii uzupełniającej z 02.01.2016r., zgodnie z postanowieniem Sądu ponownie dokonała analizy wydanej opinii, zapoznała się z załączoną dodatkową dokumentacją lekarską opiniowanego, m.in. wynikiem KT kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego z 2015 roku, zaświadczeniem z (...) specjalisty neurologa z 14.01.2015 roku , oraz z zarzutami organu rentowego.

W ocenie biegłej neurolog stwierdzone u opiniowanego schorzenia, sprowadzają naruszenie sprawności jego organizmu, wymagają dalszego leczenia, rehabilitacji i powodują częściową niezdolność do pracy, biorąc pod uwagę ogólny stan jego organizmu, kwalifikacje zawodowe oraz opisywane istotne zmiany w badaniu neuroobrazującym MRI kręgosłupa i nie ma znaczenia czy zostało wykonane dla postępowania odwoławczego.

Badanie MRI kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego z 1.06.2015 roku wykazało zmiany zwyrodnieniowe - wytwórcze i cechy wielopoziomowych wypuklin jąder miażdżystych w odcinku lędźwiowym, z uciskiem worka oponowego i zwężeniem kanału kręgowego. Ześlizg I/II stopnia, na poziomie L5/ S1, z masywną przepukliną, dużą impresją worka oponowego i dysko i osteogenną krytyczną stenozą otworu m-k z obustronnym uciskiem nerwów rdzeniowych. Uzasadnia to zgłaszane przez opiniowanego objawy.

Podobnie jak badanie MRI głowy wykonywane 31.03.2015 roku, które wykazało zmiany najprawdopodobniej o charakterze naczyniopochodnym w prawej półkuli mózgu.

Zdaniem biegłej dotychczasowe leczenie i rehabilitacja pozwoliły na uzyskanie częściowej poprawy stanu zdrowia opiniowanego, co zostało też stwierdzone badaniem Komisji Lekarskiej ZUS, jak też we własnych badaniach biegłego neurologa.

Biegła podkreśliła, że jej ocena jest zgodna z ustaleniem lekarza Orzecznika ZUS. (opinia k. 37as)

Opinia nadal była kwestionowana przez organ rentowy, który w piśmie z dnia 23.02.2016r. wskazywał, że lekarz orzecznik analizując dokumentację lekarską nie stwierdził przewlekłego intensywnego leczenia, co jego zdaniem świadczy o co najmniej miernym nasileniu objawów z ewentualnym okresowym zaostrzeniem do leczenia w ramach czasowej niezdolności do pracy. Z tego powodu organ rentowy domagał się dopuszczenia dowodów z opinii innego biegłego neurologa lub biegłego neurochirurga. (k.44-45as)

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie kolejnego dowodu z opinii biegłego neurologa, uznając, że stan zdrowia wnioskodawcy został dostatecznie wyjaśniony dotychczasową opinią neurologa, uzupełnioną w związku ze zgłoszonymi zastrzeżeniami. (k. as)

Organ rentowy w związku z tym zgłosił w trybie art. 162 kpc zastrzeżenia do prowadzonego postępowania.

Wnioskodawca godził się z opinią biegłego neurologa. Nie zgadzał się z zastrzeżeniami ZUS. Jeśli chodzi o ilość wykonywanych przez niego badań podał, że to nie on decyduje kiedy i jakie badania są wykonywane ale leczący go lekarz. Ponadto zwrócił uwagę, że trudno jest dostać się do specjalisty neurologa. Wnioskodawca nie pracuje. Jest uprawniony do zasiłku dla bezrobotnych, który otrzymał na okres 1 roku. Korzystał z rehabilitacji dziennej w pobliżu swojego miejsca zamieszkania gdyż z powodu dolegliwości kręgosłupa trudno mu pokonywać duże odległości. (wyjaśnienia k. as)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o przytoczone dowody z opinii biegłych lekarzy sądowych, dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz organu rentowego, które obdarzono wiarą w całości. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne, przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień.

Rozstrzygając w sprawie Sąd oparł się na wnioskach zawartych w opinii biegłej neurolog z dnia 24 czerwca 2015 roku, uzupełnionej opinią z 02 stycznia 2016r. Biegła przeprowadziła bezpośrednie badanie ubezpieczonego, wnikliwie przeanalizowała jego dokumentację medyczną i szczegółowo omówiła wpływ zdiagnozowanych u niego schorzeń i dolegliwości na zdolność do pracy – przy uwzględnieniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji. Wnioski zawarte w powołanych opiniach są wystarczająco uzasadnione i z tych względów opinie Sąd uznał za wiarygodną, miarodajną i wyczerpującą, a przez to przedstawiającą wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 roku, sygn. II UKN 96/99).

Biegła dwukrotnie analizowała dokumentację medyczną wnioskodawcy, w tym dodatkowo na skutek prezentowanych zastrzeżeń organu rentowego. Zapoznała się także z dodatkową dokumentacją medyczną dołączoną przez wnioskodawcę do akt sprawy. Dokumentacja ta zawierała wyniki wykonanych w 2015 roku badań, które potwierdzały poprzednie rozpoznanie i ocenę biegłej. Zważyć należy, że w okresie poprzedzającym odmowę przez ZUS prawa do renty wnioskodawca był uznany za całkowicie niezdolnego do pracy. Jak wynika z opinii biegłej prowadzone leczenie oraz rehabilitacja pozwoliła na poprawę stanu zdrowia wnioskodawcy ale nadal jego schorzenia oraz stopień naruszenia organizmu powodują, że jest on osobą częściowo niezdolną do pracy. Takiej samej oceny dokonał Lekarz Orzecznik badając wnioskodawcę w lutym 2015r. Nie można jednak twierdzić, że stan zdrowia wnioskodawcy poprawił się na tyle, że odzyskał zdolność do wykonywania zatrudnienia zgodnie ze swoim wykształceniem i kwalifikacjami oraz umiejętnościami związanymi z poprzednio wykonywaną pracą pomocnika elektromontera. Z samego faktu, że wnioskodawca nie ma znacznej ilości wyników badań oraz, że nie był hospitalizowany nie można przyjmować, jak wskazuje to organ rentowy, że dolegliwości wnioskodawcy związane ze schorzeniami kręgosłupa są miernego stopnia i mogą być leczone w ramach okresowej niezdolności do pracy. Przeciwnie tak lekarz orzecznik jak i biegła neurolog twierdzą, że schorzenia i dolegliwości powodują długotrwałą niezdolność do pracy skutkującą oceną, że wnioskodawca nadal jest osobą niezdolną do pracy, tyle, że w stopniu częściowym. W ocenie Sądu brak podstaw do uzupełniania materiału dowodowego poprzez wywoływanie dodatkowej opinii innego biegłego neurologa czy neurochirurga. Zastrzeżenia organu rentowego są jedynie nieuzasadnioną polemiką z prawidłowymi ustaleniami biegłego neurologa, który opiniował w sprawie. Stanowią jedynie odmienną ocenę zdolności do pracy wnioskodawcy, przy niekwestionowaniu jego schorzeń, jako decydującą przesłankę wskazując brak intensywności leczenia.

Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłej neurolog w zakresie ustalenia stopnia niezdolności do pracy ubezpieczonego oraz daty jej powstania i okresu jej trwania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie L. M. (2) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, póź. 1440 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia lub w okresie równorzędnym z okresem zatrudnienia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Stosownie do treści przepisu art. 12 ust. 1 cytowanej ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Stosownie do ust. 2 cytowanego przepisu całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Zgodnie zaś z ust. 3 tego przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy dokonywaniu oceny stopnia niezdolności do pracy należy kierować się wskazaniem określonymi w art. 13 ust. 1 cytowanej ustawy, zgodnie z którym przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W rozpoznawanej sprawie Sąd badał przesłankę ustalenia ubezpieczonemu prawa do świadczenia na dalszy okres, tj. czy L. M. (2) nadal był niezdolny do pracy po upływie terminu na jaki poprzednio miał ustaloną rentę. Ocena zdolności do pracy przez organy orzecznictwa lekarskiego, a także biegłych sądowych, dotyczyła okresu po 28.02.2015 roku., zatem ustaleniu podlegało samo istnienie niezdolności do pracy i jego stopień. Sąd nie badał pozostałych przesłanek natury formalnej, określonych w przepisie art. 57 i 58 ustawy emerytalnej.

Kierując się wynikami postępowania dowodowego przeprowadzonego w sprawie, a w szczególności wnioskami wywołanych w sprawie opinii biegłych, oraz treścią cytowanych przepisów Sąd Okręgowy ustalił L. M. (2) prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2015 roku do dnia 28 lutego 2017 roku, tj. na okres określony przez biegłą.

Z tych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na podstawie powołanych przepisów oraz artykułu 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.